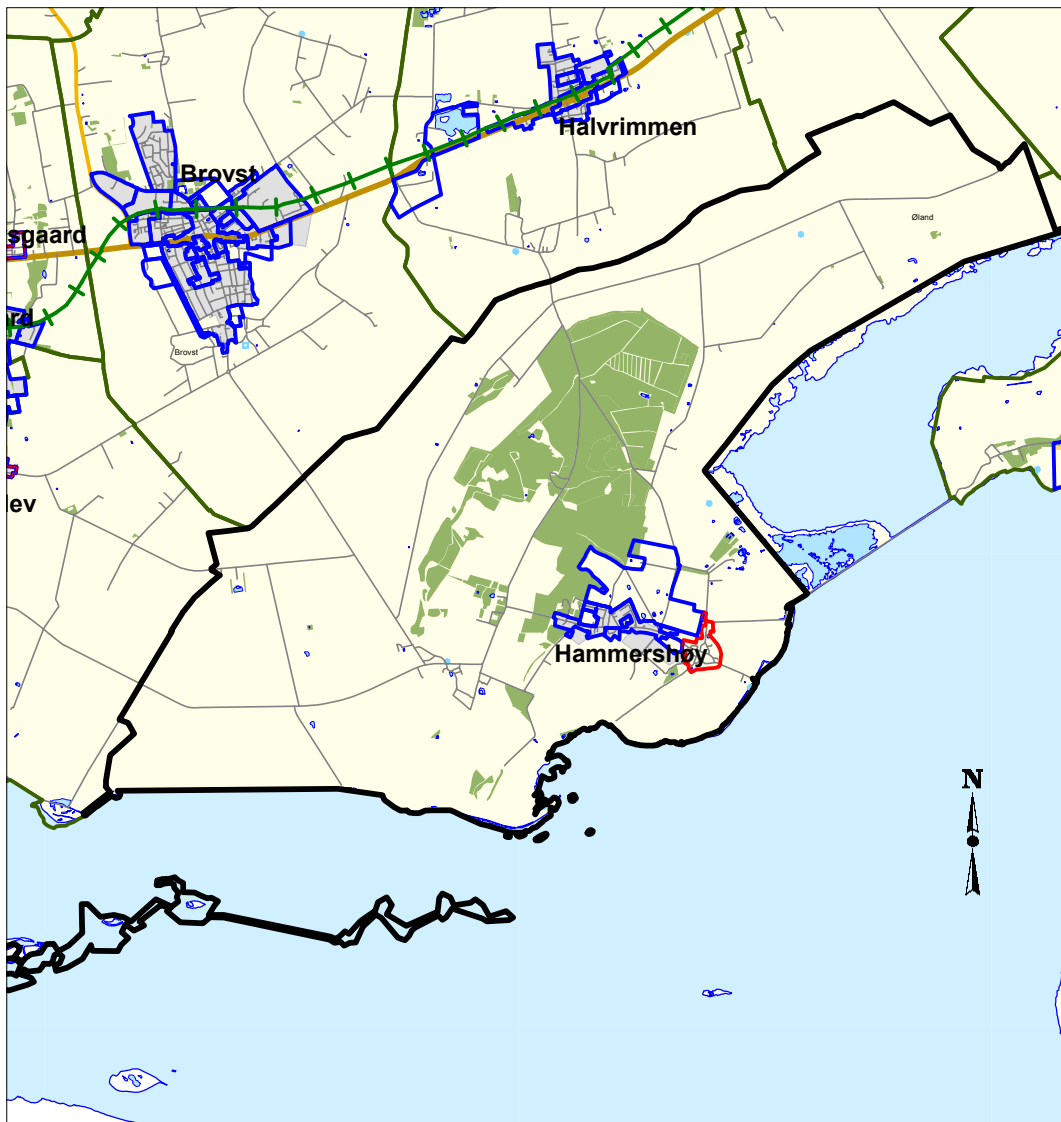

Øland

Øland består af Øland sogn og omfatter tre små landsbyer, Østerby, Hammershøj og Vesterby. Området grænser op til Torslev, Brovst, Halvrimmen, Arentsminde og Birkelse planområder. Hammershøj er lokalby og Østerby er landsby.

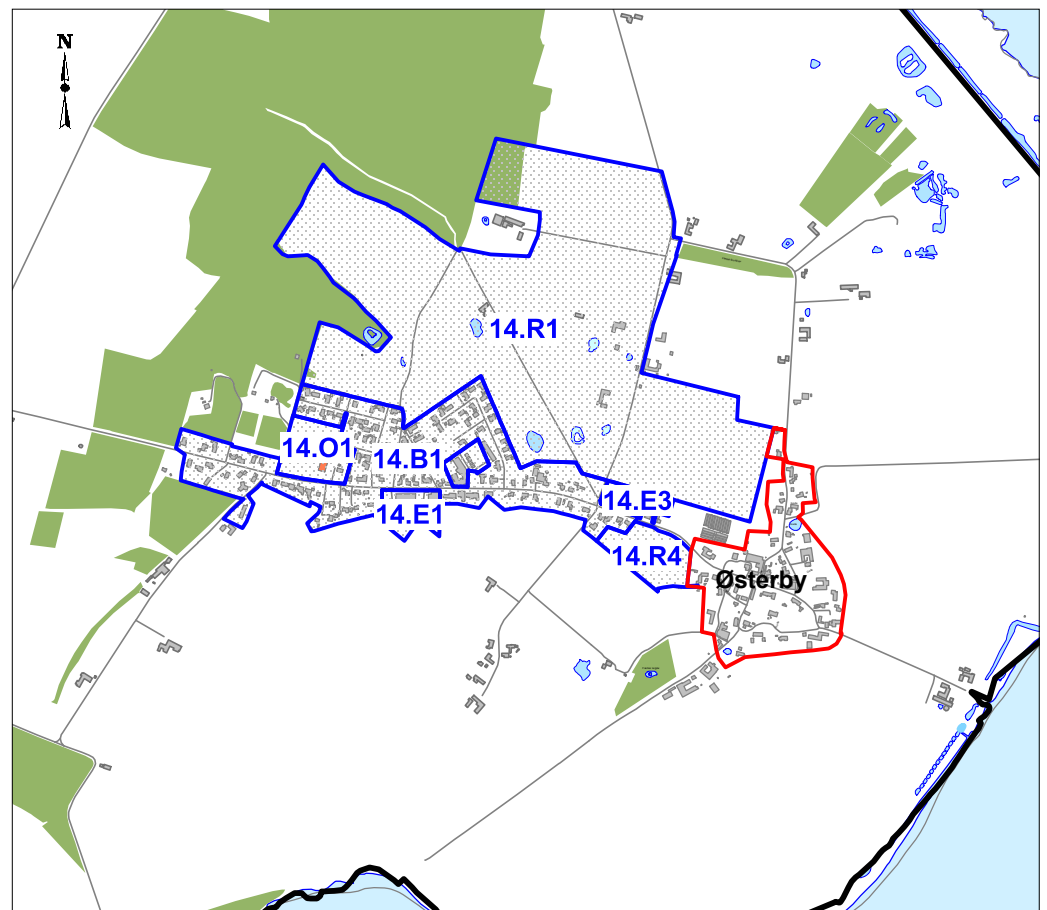

Målforshold 1:8.000

Øland-området har en befolkningstæthed på 19 borgere pr. km². Befolkningstallet i Øland sogn har, med mindre udsving, været rimelig konstant siden 1990. Der forventes et fald i befolkningstallet i de kommende 12 år. Til og fraflytningen er årligt på 7% af befolkningen. Der er 47% kvinder og 53% mænd.

		Andel af kommunen
Areal	34 km ²	4%
Befolkning	637	2%
Borgere under 25 år	127	1,1%
Borgere mellem 25 og 59	326	1,8%
Borgere over 60 år	184	2,1%
Boliger	277	2%
Boligareal	44.902	2%
Byggesager i 2007-2008	26	1%
Ubeboede boliger	8	3%
Husstandsstørrelse	2,30	

Øland har en speciel atmosfære og er ligesom Gjøøl afskåret fra omverdenen, hvis der ikke var diger og dæmninger til at forbinde den tidligere ø med omverdenen.

Målforhold 1:2.000

Hammershøj har 262 beboere. Der er 113 parcelhuse, 5 tæt-lave boliger, én etagebolig og to stuehuse. Hammershøj er tildelt rollen "lokalby" og den er i byzone. Der er i løbet af de sidste 8 år er opført 6 parcelhuse, ialt ca. 0,8 boliger pr. år. Der er mulighed for at opføre ca. 20 nye boliger inden for de hidtidige boligområder.

Østerby har 100 beboere. Der er 33 parcelhuse og 8 stuehuse. Østerby er tildelt rollen som "landsby", er i landzone og er omfattet af landsbyafgrænsning. Der er ikke opført nye boliger i løbet af de sidste 8 år.

Offentlig og privat service

Den offentlige service er koncentreret omkring skolen. Fordelingen ses med tal fra BBR nedenfor.

Etageareal	Bygningsareal iflg. BBR	Andel af kommunen
Undervisning	1.500 m ²	1%
Kultur (biograf, kirke, museum mv.)	590 m ²	2%
Idrætsareal	624 m ²	1%

Øland skole hører sammen med skolen i Arentsminde, Langeslund. Øland-Langeslund skole har tilsammen ca. 115 elever fordelt på klassetrin 0. - 7. klasse. Det er besluttet fra 2010 at indføre fælles skoleledelse med skolen i Brovst.

Området rummer foruden skolen en golfbane, sognegård og mølle. Foreninger i området er gået sammen om at koordinere og skabe øget tilslutning til arrangementer.

Infrastruktur

Området er ikke berørt af større strækingsanlæg som veje, eltraceer mv., men er meget afhængig af en velfungerende digebeskyttelse, for så vidt angår de dele af området, som ikke ligger på "bakkeøen".

Aktiviteter

Mødesteder

Øland Sognegård
Øland Golfklub

Byparker

Gadekær i Østerby

Tilgængelig natur

Ølandskoven
Oxholm Mølle
Beplantninger omkring golfbanen

Oksholm

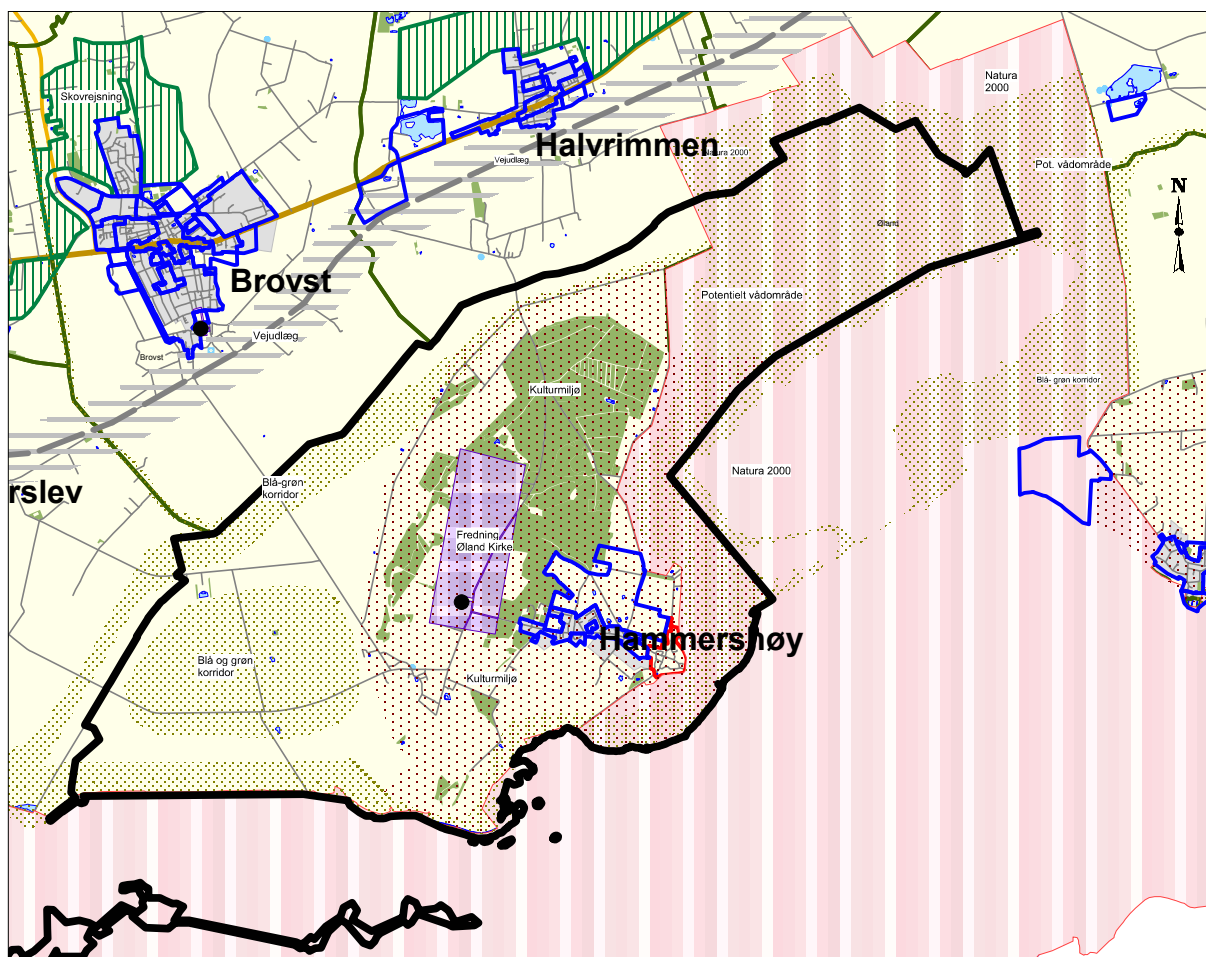

Hammershøj

Erhverv og turisme

Erhvervslivet er især koncentreret omkring landbrug, transport og turisme, når der ses på sammenligning med kommunen som helhed. En større modernisering af Øland Kro til Yellow Hotel er netop afsluttet.

Erhvervsareal	Bygningsareal iflg. BBR	Andel af kommunen
Landbrug	51.990 m ²	2%
Transport	1.132 m ²	3%
Kontor og administration	977 m ²	0%
Fabrik, erhverv	4.071 m ²	1%
Hotel, restaurant mv.	2.367 m ²	3%
Hotelsengepladser	50	
Feriekoloni, vandrehjem	155 m ²	0%
Antal sommerhuse	2	0%

Målforhold 1:8.000

Natur, miljø og kulturspor

Øland var en ø, der har hævet sig over de flade englandskaber langs Limfjorden. I middelalderen har der været betydelige sildefiskerier i Limfjorden på både Øland, Gjøl og Egholm. På Øland minder endnu "Boden" om den fiskerbod, som prioren i Ø Kloster (Oksholm) havde her.

Oksholm er fra 1100 tallet og har været et nonnekloster af benediktinerne orden indvidet til vor frue. Det besad betydelige arealer, ålegårde og fiskerettigheder i Limfjorden. Det blev stiftet af bisp Tyge i Børglum, der inden sin død i 1177 skænkede sit fædrende gods til oprettelse af et benediktinerkloster for nonner. Før klosterets tid lå der en granitkirke på øen. Den blev nedbrudt og anvendt i klosterets avlsbygninger. Klosterets kirke er fra 1450-1500, efter flere forandringer.

Øland birk ("birk" er en mindre inddeling - som øer - i stedet for de større retskredse herreder) var antagelig i sin oprindelse et såkaldt bondebirk, men det blev i middelalderen et gejstligt birk under Ø Kloster (Oxholm). Efter reformationen blev det kongeligt birk indtil 1581, da det blev adelsbirk, og 1811 ophævedes det og lagdes under Øster Han Herred. Tingstedet var antagelig på Oxholm.

Oksholm, det gamle Ø Kloster, er en af de smukkeste herregårde nord for fjorden, og er omivet af en løvskov, der ligner østjyske løvskove. Oksholm Skov har sjældne planter som druemunke og tandrod.

Ølandskoven var omkring år 1800 den anden største skov i Vendsyssel, næst efter storskoven i Dronninglund. På dette tidspunkt blev fredskovsnoteringen indført, og der blev på landsplan igangsat initiativer for at øge skovarealet fra noget få procent af arealet til nu ca. 12%. Ved Ølandskoven blev der fra 1820 plantet en del grantræer.

Fra Øland fører en 3 km vejdæmning til en anden forhenværende ø, Gjøl. Inden for dæmningen ligger Ulvedybet.

På Øland findes den største koncentration af bygningsfredninger. Oxholms hovedbygninger fra middelalderen, den søndre og vestre fløj er fredet i 1950, og i landsbyen Østerby er en fritliggende præstegårdslade fra 1850 fredet tilbage i 1992. Oksholm mølle oprindeligt fra 1857 har også tidligere været fredet, men fredningen er ophævet efter branden for år tilbage.

Ulvedybet er afvandet 1914-20.

I 1880'erne er der i Øland oprettet missionsvirksomheder under "Det Danske Missionsforbund" kaldet frimissionen med egne mødesale og egne kirker.

Relevante temaer i helhedsplan 2009

Infrastruktur

Omfartsvej syd for Arentsminde, Halvrimmen og Brovst

Natur og miljø

Limfjorden, digelag og mange inddæmmede arealer

Særlig natur med en "østjysk" løvskov på bakkeøen Øland og en lang række beskyttede naturtyper samt Ulvedybet

Området rummer et stort antal fortidsminder, Ølandmøllen og Øland Herregård

Fredede bygninger i både Vesterby og Østerby

Landdistriktsprojekter

Øland golfklub (stier, værested mv.)

Fælles trailer

Skaterrampe ved skolen

Garage og oplagsplads

Liv på Yellow Hotel

Lokalplaner

Øland 009 Erhvervsområde i Hammershøj by

Øland 041 Tæt, lav boligområde Hammershøj by

Øland 042 Erhvervsområde ved Hammershøj

Øland 046 For ejendom matr.nr. 15i Hvolgaard Øland

Øland 052 Campingplads på Hammershøj

Øland 057 Campingplads ved Hammershøj By

Øland 060 Naturgasfyret kraftvarmeverk i Hammershøj By

Øland 085 Golfbane ved Hammershøj

Øland-områdets betydning for Jammerbugten

Ølandområdet har stor betydning for adgangen til Limfjorden samt for oplevelse af kulturspor som et herregårdslandskab og datidens mølletype.

Områdets foreninger har udvist handlekraft i forbindelse med afholdelse af fælles arrangementer og markeret sig tydeligt i forbindelse med landdistriktsområdets arrangementer. Områdets manglende infrastruktur i dag skal overvejes af et stærkt sammenhold og aktivitetsniveau i lokalsamfundet, og så skal Øland indgå i netværk med omverden om at kunne mobilisere ressourcer og skabe udvikling. Jammerbugt skal fortsat understøtte disse processer.

